

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2018 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 916 909 381
Organisasjonsform: Verdipapirfond
Foretaksnavn: VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJEASIA
INDEKS III
Forretningsadresse: Dronning Eufemias gate 10
0191 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2018 - 31.12.2018

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Sigrid Midtun
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 26.02.2019

Grunnlag for avgivelse

År 2018: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2017: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2018

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 03.09.2020

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP			
Porteføljeinntekter og porteføljekostnader			
Renteinntekter		2 418	1 342
Gevinst/tap ved realisasjon		1 890 520	199 066
Netto endring urealiserte kursgevinster/kurstap		-25 209 620	43 312 484
Porteføljerresultat		-23 316 682	43 512 891
Forvaltningsinntekter og forvaltningskostnader m.v.			
Kostnader ved salg og innløsning av andeler		3 730	1 180
Forvaltningshonorar		305 762	258 146
Forvaltningsresultat		-309 492	-259 326
Resultat før skattekostnad		-23 626 173	43 253 566
Skattekostnad	4		
Årsresultat		-23 626 173	43 253 566
Totalresultat		-23 626 173	43 253 566
Anvendelse av årsresultatet			
Overført til/fra opptjent egenkapital		-23 626 173	43 253 566
Sum anvendelse		-23 626 173	43 253 566

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
Verdipapirportefølje			
Fondets verdipapirportefølje			
Sum verdipapirportefølje	3	298 946 265	299 003 763
Fordringer			
Sum fordringer		0	0
Bankinnskudd			
Bankinnskudd		537 210	632 438
SUM EIENDELER		299 483 475	299 636 201
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Andelskapital til pålydende		246 890 410	228 443 713
Overkurs/underkurs		9 944 419	4 822 150
Sum innskutt egenkapital		256 834 829	233 265 863
Opptjent egenkapital			
Opptjent egenkapital		42 145 626	65 771 799
Sum opptjent egenkapital		42 145 626	65 771 799
Sum egenkapital	2	298 980 455	299 037 662
Gjeld			
Avsatt til utdeling til andelseiere			
Annen gjeld			
Annen gjeld		503 020	598 539
Sum annen gjeld		503 020	598 539
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		299 483 475	299 636 201

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017

POSTER UTENOM BALANSEN

KLP-FONDENE

ÅRSRAPPORT 2018

KLP AksjeAsia Indeks III

KLP AksjeAsia Indeks III er et indekxnært aksjefond. Fondet investerer i aksjer notert i utviklede aksjemarkeder i Asia og Oseania og tar sikte på å oppnå en avkastning tilnærmet lik disse markedene. De største markedene som inngår i fondet er Japan, Australia, Hong Kong og Singapore. KLP AksjeAsia Indeks III er ikke valutasekret. Alle investeringer gjøres i samsvar med KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Årsregnskap 2018

RESULTATREGNSKAP PER 31.12.

NOTE	KRØNER	2018	2017
	PORTEFØLJEINNTEKTER OG -KOSTNADER		
	Renteinntekter	2 418	1 342
	Gevinst / tap ved realisasjon	1 890 520	199 066
	Netto endring urealiserte gevinster	-25 209 620	43 312 484
	Porteføljeresultat	-23 316 682	43 512 891
	FORVALTNINGSINNTEKTER OG -KOSTNADER		
	Kostnader ved salg og innløsning av andeler	-3 730	-1 180
	Forvaltningshonorar	-305 762	-258 146
	Forvaltningsresultat	-309 492	-259 326
	Resultat før skatt	-23 626 173	43 253 566
4	Skattekostnad	0	0
	Årsresultat	-23 626 173	43 253 566
	ANVENDELSE AV RESULTAT		
	Overført til/fra opptjent egenkapital	-23 626 173	43 253 566
	Sum anvendt årsresultat	-23 626 173	43 253 566

KLP-FONDENE

Fondene 506

KLP AksjeAsia Indeks III

BALANSE PER 31.12.

NOTE	KRØNER	2018	2017
EIENDELER			
3	Fondets verdipapirportefølje	298 946 265	299 003 763
	Bankinnskudd	537 210	632 438
	Sum eiendeler	299 483 475	299 636 201
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
	Andelskapital til pålydende	246 890 410	228 443 713
	Over- / underkurs	9 944 419	4 822 150
	Sum innskutt egenkapital	256 834 829	233 265 863
	Opptjent egenkapital	42 145 626	65 771 799
2	Sum egenkapital	298 980 455	299 037 662
GJELD			
	Annen gjeld	503 020	598 539
	Sum gjeld	503 020	598 539
	Sum egenkapital og gjeld	299 483 475	299 636 201

ÅRSRAPPORT 2018

Oslo, 26. februar 2019

SVERRE THORNES
Styrets leder

LEIF OLA RØD

INGVILD DINGSTAD

HILDE SEEM

MAGNE VALEN-SENSTAD

GRO MYKING

HÅVARD GULBRANDSEN
Administrerende direktør

KLP AksjeAsia Indeks III

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Se side 539.

NOTE 2 Opplysninger om fondet

Se også ovenfor og side 12.

TUSEN KRONER			Antall andeler 31.12.	Innløsningskurs 31.12.
Egenkapital IB	299 038	2018	246 890,41	1 210,98
Tegninger	39 909	2017	228 443,71	1 309,02
Innløsninger	-16 340	2016	208 348,31	1 110,64
Overført til/fra opptjent egenkapital	-23 626			
Egenkapital UB	298 980			

Fondet hadde en skattemessig aksjeandel på over 80% ved inngangen til 2018, det vil si at andelstransaksjoner i 2018 får en aksjeandel på 100% ved skattemessig realisasjon.

Fondet belastes daglig forvaltningshonorar til KLP Kapitalforvaltning AS. Forvaltningshonoraret utgjør 0,2% p.a. og beregnes på grunnlag av fondets verdi. Dette inkluderer forvaltningshonorar for KLP AksjeAsia Indeks I på 0,1% p.a.

Porteføljeforvaltere ansvarlig for forvaltningen av fondet får sin lønn delvis bestemt av fondets relative avkastning målt mot referanseindeks. Mer informasjon om selskapets godtgørelsesordning er tilgjengelig i årsregnskapet til KLP Kapitalforvaltning AS og på klp.no.

KLP AksjeAsia Indeks III eier 21,6% av andelene i KLP AksjeAsia Indeks I.

NOTE 3 Verdipapirportefølje

VERDIPAPIR	Valuta	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert gevinst/tap	Andel av total portefølje	Eierandel i selskapet
KLP AKSJEASIA INDEKS I	NOK	181 736	258 200 075	298 946 265	40 746 190	99,98%	21,64%
Fondsandel Totalt			258 200 075	298 946 265	40 746 190	99,98%	
Verdipapirer Totalt			258 200 075	298 946 265	40 746 190	99,98%	

Porteføljens omløpshastighet: 0,07

KLP AksjeAsia Indeks III

NOTE 4 Skatt

KRØNER	2018	2017
BETALBAR SKATT		
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	-23 626 173	43 253 566
Ikke fradragsberettigede kostnader / skattefrie inntekter	-1 890 520	-199 066
Netto endring urealiserte kursgevinster/kurstap	25 209 620	-43 312 484
Skattemessig resultat	-307 073	-257 984
Grunnlag betalbar skatt	0	0
Skattekostnad	0	0
UTSATT SKATT		
Urealiserte skattepliktige gevinster (+) / tap (-)	0	0
Fråmførbart skattemessig underskudd	-697 053	-389 980
Grunnlag utsatt skatt / utsatt skattefordel i balansen	-697 053	-389 980
Beregnet utsatt skatt (-) / utsatt skattefordel (+)	-153 352	-89 695
Ikke balanseført utsatt skatt / utsatt skattefordel	153 352	89 695
Utsatt skatt (-) / utsatt skattefordel (+) i balansen	0	0

ÅRSRAPPORT 2018

Styrets årsberetning 2018

MAKROØKONOMISKE FORHOLD I 2018

Den globale økonomiske veksten i 2018 ser ifølge IMF ut til å ha vært på ca. 3,7 prosent. Dette er om lag det som har vært gjennomsnittet de siste tretti årene. Veksttakten i utviklede markeder var på 2,1 prosent, mens veksten i fremvoksende markeder var på 4,7 prosent.

Veksten i norsk økonomi i 2018 ble noe bedre enn i 2017 og er anslått til ca. 2,4 prosent. Det er i første rekke oljeinvesteringene som skapte økt aktivitet i Norge. Kjerneinflasjonen var i begynnelsen av 2018 på 1,4 prosent, men økte til 2,3 prosent ved utgangen av året. Dette er noe over Norges Banks inflasjonsmål på 2,0

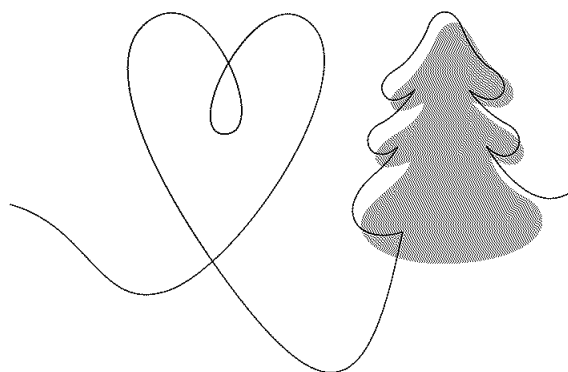
prosent. Arbeidsmarkedet i Norge bedret seg noe gjennom 2018, og arbeidsledigheten var på 2,3 prosent ved utgangen av året.

VERDIPAPIRMARKEDENE I 2018

Avkastningen i de dominerende aksjemarkedene i verden var negativ i 2018. Verdensindeksen målt i norske kroner ga en negativ avkastning på 3 prosent i 2018, mens den samme indeksen valutasikret og målt i norske kroner ga en negativ avkastning på 8 prosent. Aksjemarkedet i fremvoksende markeder ga i 2018 en negativ avkastning på 10 prosent målt i norske kroner. Det norske aksjemarkedet (OSEBX) gav i 2018 en negativ avkastning på 2 prosent.

Målt i lokal valuta er avkastningen i utviklede markeder 10 prosent pr år og i fremvoksende markeder 9,6 prosent pr år i gjennomsnitt de siste ti årene. Dette er altså i perioden etter finanskrisen i 2008. Det norske aksjemarkedet (OSEBX) har i samme periode gitt en avkastning på 13 prosent pr år.

Avkastningen i våre pengemarkeds- og obligasjonsfond var i 2018 preget av det lave rentenivået. Vårt pengemarkedsfond ga en avkastning på 1,2 prosent, mens vårt Statsobligasjonsfond med fem års løpetid hadde en avkastning på 0,7 prosent. Vårt globale «investment grade» kredittfond, KLP Obligasjon Global ga i 2018 en negativ avkastning på 2,2 prosent.

OM KLP-FONDENE I 2018

KLP Kapitalforvaltning AS forvalter 47 norskregistrerte verdipapirfond (KLP-fondene). I løpet av 2018 ble det startet opp tre nye fond. Avkastningen i fondene i 2018 var:

AVKASTNINGSPERFORMANSEN PR. 31.12.2018 FOR KLP-FONDENE					
	Avkastning 2018			Tracking error (TE)	Referanseindeks
	Fond	Indeks	Differanse		
INDEKSFOND					
KLP AksjeNorden Indeks	-5,84%	-5,98%	0,13%	0,15%	VINXBNOK
KLP AksjeGlobal Indeks I	-3,43%	-3,36%	-0,07%	0,09%	KLP World
KLP AksjeGlobal Indeks II	-8,39%	-8,30%	-0,09%	0,12%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks III	-8,50%	-8,30%	-0,20%	0,11%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks IV	-8,55%	-8,30%	-0,24%	0,11%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks V	-3,52%	-3,36%	-0,16%	0,09%	KLP World
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	-9,08%	-8,92%	-0,15%	0,26%	KLP Small Cap
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	-9,16%	-8,92%	-0,24%	0,26%	KLP Small Cap
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks I	-10,00%	-9,93%	-0,08%	0,23%	KLP Emerging Markets
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks II	-10,12%	-9,93%	-0,19%	0,23%	KLP Emerging Markets
KLP AksjeVerden Indeks	-4,41%	-4,16%	-0,26%	0,08%	KLP All Country World
KLP AksjeNorge Indeks	-1,85%	-1,84%	-0,01%	0,17%	OSEBX
KLP AksjeNorge Indeks II	-1,95%	-1,84%	-0,11%	0,18%	OSEBX
KLP AksjeEuropa Indeks I	-9,04%	-9,38%	0,34%	0,27%	KLP Europe
KLP AksjeEuropa Indeks II	-8,93%	-9,29%	0,35%	0,37%	KLP Europe valutasikret
KLP AksjeEuropa Indeks III	-9,12%	-9,38%	0,26%	0,26%	KLP Europe
KLP AksjeEuropa Indeks IV	-9,04%	-9,29%	0,24%	0,38%	KLP Europe valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks USD	-5,17%	-5,19%	0,02%	0,11%	KLP USA
KLP AksjeUSA Indeks II	-6,99%	-7,03%	0,03%	0,14%	KLP USA valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks III	0,31%	0,37%	-0,06%	0,11%	KLP USA
KLP AksjeUSA Indeks IV	-7,09%	-7,03%	-0,06%	0,14%	KLP USA valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks I	-7,40%	-7,01%	-0,38%	0,18%	KLP Pacific
KLP AksjeAsia Indeks II	-12,76%	-12,23%	-0,53%	0,24%	KLP Pacific valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks III	-7,49%	-7,01%	-0,47%	0,18%	KLP Pacific
KLP AksjeAsia Indeks IV	-12,85%	-12,23%	-0,62%	0,24%	KLP Pacific valutasikret

Forventet relativ volatilitet for alle indeksfondene, unntatt tre, er opp til 0,5 %.
 For KLP AksjeVerden Indeks og KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I og II er forventningen opp til 0,75 %. For alle indeksfondene ligger Tracking error (TE) innenfor forventningene.

AVKASTNINGSPERFORMANSE PR. 31.12.2018 FOR KLP-FONDENE						
Startdato	Avkastning 2018			Tracking error (TE)	Referanseindeks	
	Fond	Indeks	Differanse			
FAKTORFOND						
KLP AksjeGlobal LavBeta I	-1,21%	-3,36%	2,15%	4,81%	KLP World	
KLP AksjeGlobal LavBeta II	-4,75%	-8,30%	3,55%	4,82%	KLP World valutasikret	
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	07.11.2018	-6,01%	-8,36%	2,36%	2,97%	MSCI Small Cap
KLP Aksje Fremv. Mark. Flerfaktor	11.12.2018	1,25%	1,38%	-0,13%	3,97%	MSCI Emerging Markets
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	12.06.2018	-3,60%	-4,30%	0,70%	0,95%	MSCI World
AKTIVE AKSJEFOND						
KLP AksjeNorge	-8,47%	-2,20%	-6,27%	4,00%	OSEFX	
RENTEFOND						
KLP Pengemarked	1,18%	0,55%	0,64%	0,12%	ST1X	
KLP FRN	1,34%	0,94%	0,40%	0,29%	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx	
KLP Obligasjon 1 år	1,29%	0,66%	0,63%	0,24%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx	
KLP Obligasjon 3 år	1,25%	0,79%	0,46%	0,31%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx	
KLP Obligasjon 5 år	1,24%	0,97%	0,27%	0,50%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx	
KLP Kort Stat	0,41%	0,55%	-0,14%	0,02%	ST1X	
KLP Statsobligasjon	0,70%	0,80%	-0,10%	0,27%	OB Govt Bonds All Index	
KLP Kredittobligasjon	0,99%	0,84%	0,15%	0,41%	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx	
KLP Obligasjon Global I	-2,23%	-2,19%	-0,04%	0,11%	Barclays Global Agg. Corp. SR	
KLP Obligasjon Global II	-2,32%	-2,19%	-0,13%	0,11%	Barclays Global Agg. Corp. SR	
FONDSPAKKER						
KLP Nåtid	0,23%	0,02%	0,20%	0,18%	Kombinasjonsindeks	
KLP Kort Horisont	-0,74%	-1,00%	0,26%	0,16%	Kombinasjonsindeks	
KLP Lang Horisont	-3,31%	-3,48%	0,17%	0,52%	Kombinasjonsindeks	
KLP Framtid	-5,63%	-5,97%	0,34%	0,92%	Kombinasjonsindeks	
SPESIALFOND						
KLP Alfa Global Energi	-8,74%	0,85%	-9,59%	5,29%	1 uke Nibor	
KLP Alfa Global Rente	1,29%	0,85%	0,44%	4,36%	1 uke Nibor	

Følgende fond endret indeks i 30.06.2018: KLP FRN, KLP Obligasjon Global 1 år, KLP Obligasjon Global 3 år, KLP Obligasjon Global 5 år og KLP Kredittobligasjon.

Avkastningen i de aksjefondene som var i drift hele året varierte mellom 0 og minus 13 prosent. Faktorfondene oppnådde en god meravkastning mot sine indekser, mens den absolutte avkastningen var negativ og varierte mellom 1 og 5 prosent. Pengemarkeds- og obligasjonsfondene ga en avkastning på mellom pluss 1 og minus 2 prosent. Fondspakkene hadde en avkastning mellom minus 0 og 6 prosent. Spesialfondet for renter hadde en positiv avkastning på 1 prosent, mens spesialfondet for aksjer hadde en negativ avkastning på 9 prosent.

Den samlede forvaltningskapitalen i KLP-fondene ble, som følge av negativ avkastning i aksjefondene, redusert med ca syv milliarder kroner til 189 milliarder kroner.

ANSVARLIGE INVESTERINGER

Styret i KLP Kapitalforvaltning har sammen med Kommunal Landspensjonskasse (KLP) etablert retningslinjer for ansvarlige investeringer. KLP Kapitalforvaltning, som forvalter KLP-fondene er ansvarlig for å utøve strategien og ivareta KLPs og KLP-fondenes ambisjoner. Åpenhet har alltid vært grunnleggende for strategien og rapportering på området offentliggjøres regelmessig på www.klp.no/om-klp/samfunnsansvar.

I 2018 fulgte selskapet opp 125 selskaper på bakgrunn av retningslinjer for ansvarlige investeringer. Totalt var 189 selskaper ekskludert fra investeringsuniverset ved utgangen av 2018. To selskaper ble inkludert igjen i løpet av året. I 2018 ble det stemt på 108 generalforsamlinger i Norge og på totalt 6,408

generalforsamlinger i alle andre markeder. Dette tilsvarer ca. 98 og 97 prosent av generalforsamlingene selskapene har hatt stemmerett på.

RISIKOFORHOLD

Våre fond har ulik grad av risiko. Rammer for risikotakningen er gitt i fondenes vedtekter og prospekter. For våre aktivt forvaltede aksjefond og faktorfond avviker sammensetningen av aksjer i fondene fra de respektive fondenes referanseindekser. For de indekxnære aksjefondene er avviket fra referanseindeksene begrenset.

Syv av de utenlandske indekxnære aksjefondene er valutasikret. Valutarisikoen for norske investorer i disse fondene er tilnærmet eliminert.

De norske rentefondene kjennetegnes ved lav kreditt risiko. Rentefondene har forskjellige mål og rammer for løpetid. KLP Obligasjon Global I og II, våre globale kredittfond, investerer kun i selskapsobligasjoner med kreditt rating minimum "investment grade".

Alle fondenes risikorammer blir overvåket på daglig basis gjennom fastlagte rutiner for risikoovervåkning. Overvåkingen av risikorammene blir foretatt av Risikostyringsfunksjonen, som er adskilt fra den operative forvaltningen.

REGNSKAP

Fondenes årsregnskaper er avgitt under forutsetning av fortsatt drift. Styret kjenner ikke til at det er vesentlig usikkerhet knyttet til disse og kjenner ikke til ekstraordinære forhold som har betydning for vurdering av regnskapene. Det er ikke inntruffet for-

hold etter regnskapsårets slutt som har betydning for vurderingen av regnskapene for fondene. Styret bekrefter at det er grunnlag for fortsatt drift av forvaltningsselskapet.

RAPPORTERING

KLP Kapitalforvaltning AS rapporterer i henhold til lov og forskriftskrav til andelseiere og til myndighetene. Vi er opptatt av at kundene er bevisste på kostnadene knyttet til forvaltningen av verdipapirfond, da kostnadene har stor betydning for andelseiernes netto avkastning. Vår kunderapportering omfatter derfor forvaltningskostnader i kroner for den enkelte andelseier, i tillegg til kostnader i prosent av daglig andelsverdi.

ANDELSEIERNE

KLP Kapitalforvaltning AS har både institusjonelle kunder og personkunder i KLP-fondene. Det er ca 1.000 institusjonelle kunder og om lag 100.000 personkunder. De institusjonelle kundene har ca 90 prosent av fondenes samlede forvaltningskapital. Selskapet er landets nest største fondsforvalter. Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikrings selskap (KLP) er største andelseier med om lag 2/3 av den totale andelskapitalen.

DET NORSKE FONDSMARKEDET

Forvaltningskapitalen i norskregistrerte fond gikk i 2018 ned med 10 milliarder kroner til 1128 milliarder kroner. Av dette var netto nytegning 32 milliarder kroner, og verdifallet utgjorde 42 milliarder kroner. Privatpersoner hadde en netto innløsning i sine fondsbeholdninger på 4 milliarder kroner i 2018.

SELSKAPET

KLP-fondene har ingen ansatte og de forurensrer ikke det ytre miljø. KLP Kapitalforvaltning AS, som har kontor i Oslo, er pr 31.12.2018 forretningsfører for følgende verdipapirfond:

VERDIPAPIRFOND	Legal status	Depotmottaker
KLP Pengemarked	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP FRN	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon 1 år	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon 3 år	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon 5 år	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kort Stat	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Statsobligasjon	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kredittobligasjon	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon Global I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Obligasjon Global II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorge	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobalLavBeta I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobalLavBeta II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal mer Samfunnsansvar*	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal SmallCap Flerfaktor*	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor*	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorden Indeks	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks III	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks IV	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Indeks V	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks II	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Aksje Verden Indeks	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorge Indeks	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeNorge Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks III	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeEuropa Indeks IV	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks USD**	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks III	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeUSA Indeks IV	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks I	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks II	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks III	UCITS	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP AksjeAsia Indeks IV	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Nåtid	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Kort Horisont	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Lang Horisont	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Framtid	AIF-Nasjonalt fond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Alfa Global Energi	AIF-Spesialfond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB
KLP Alfa Global Rente	AIF-Spesialfond	Norsk avdeling av Svenska Handelsbanken AB

*Fondet startet opp i løpet av året.

** Resultatet vises i USD

KLP Kapitalforvaltning hadde i 2018 driftsinntekter på 478 millioner kroner og oppnådde et resultat før skatt på 16,7 millioner kroner.

RESULTAT I VERDIPAPIRFONDENE I 2018

VERDIPAPIRFOND	Resultat	Netto utdelt til andelerne i løpet av året	Utdelt til andelerne 31.12	Overført til fra opplyst egenkapital
KLP Pengemarked	31 065 612	-4 580 189	39 933 107	-4 287 307
KLP FRN	23 433 647	-1 365 450	35 718 329	-10 919 232
KLP Obligasjon 1 år	16 421 925	-3 228 003	29 193 809	-9 543 881
KLP Obligasjon 3 år	9 967 626	1 450 034	12 288 117	-3 770 525
KLP Obligasjon 5 år	16 790 231	10 646 840	22 996 704	-16 853 312
KLP Kort Stat	5 600 635	-165 795	7 781 882	-2 015 453
KLP Statsobligasjon	43 299 036	638 239	71 270 774	-28 609 977
KLP Kredittobligasjon	19 388 201	-3 257 624	47 908 042	-25 262 217
KLP Obligasjon Global I	-1 198 205 924	28 643 172	1 455 739 281	-2 682 588 377
KLP Obligasjon Global II	-18 355 513	3 871 959	2 667 159	-24 894 631
KLP AksjeNorge	-565 679 218	-	-	-565 679 218
KLP AksjeGlobalLavBeta I	-289 156 269	-	-	-289 156 269
KLP AksjeGlobalLavBeta II	-30 539 618	-	-	-30 539 618
KLP AksjeGlobal mer Samfunnsansvar*	-19 120 691	-	-	-19 120 691
KLP AksjeGlobal SmallCap Flerfaktor*	-60 018 946	-	-	-60 018 946
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor*	12 470 587	-	-	12 470 587
KLP AksjeNorden Indeks	-209 287 985	-	-	-209 287 985
KLP AksjeGlobal Indeks I	-1 464 089 122	-	-	-1 464 089 122
KLP AksjeGlobal Indeks II	-2 082 658 040	-	-	-2 082 658 040
KLP AksjeGlobal Indeks III	-99 842 895	-	-	-99 842 895
KLP AksjeGlobal Indeks IV	-254 541 049	-	-	-254 541 049
KLP AksjeGlobal Indeks V	-58 837 374	-	-	-58 837 374
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	-293 817 898	-	-	-293 817 898
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	-38 889 408	-	-	-38 889 408
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks I	-1 154 022 977	-	-	-1 154 022 977
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks II	-103 398 931	-	-	-103 398 931
KLP Aksje Verden Indeks	-134 028 287	-	-	-134 028 287
KLP AksjeNorge Indeks	-204 284 661	-	-	-204 284 661
KLP AksjeNorge Indeks II	-56 289 352	-	-	-56 289 352
KLP AksjeEuropa Indeks I	-452 854 809	-	-	-452 854 809
KLP AksjeEuropa Indeks II	-192 441 056	-	-	-192 441 056
KLP AksjeEuropa Indeks III	-54 357 663	-	-	-54 357 663
KLP AksjeEuropa Indeks IV	-45 198 716	-	-	-45 198 716
KLP AksjeUSA Indeks USD**	-48 135 206	-	-	-48 135 206
KLP AksjeUSA Indeks II	-111 979 342	-	-	-111 979 342
KLP AksjeUSA Indeks III	-14 234 200	-	-	-14 234 200
KLP AksjeUSA Indeks IV	-24 576 918	-	-	-24 576 918
KLP AksjeAsia Indeks I	-115 874 498	-	-	-115 874 498
KLP AksjeAsia Indeks II	-62 498 795	-	-	-62 498 795
KLP AksjeAsia Indeks III	-23 626 173	-	-	-23 626 173
KLP AksjeAsia Indeks IV	-15 575 892	-	-	-15 575 892
KLP Nåtid	4 290 484	-20 989 900	31 686 934	-6 406 550
KLP Kort Horisont	-693 805	-226 677	1 547 741	-2 014 870
KLP Lang Horisont	-17 354 551	-	-	-17 354 551
KLP Framtid	-164 718 203	-	-	-164 718 203
KLP Alfa Global Energi	-121 340 833	-	-	-121 340 833
KLP Alfa Global Rente	16 947 769	-	97 405 580	-80 457 811

*Fondet startet opp i løpet av året.

**Resultatet vises i USD

Styret i KLP Kapitalforvaltning AS.

Fra venstre: Hilde Seem, Bent Marius Undlien, Gro Myking, Håvard Gulbrandsen, Sverre Thornes, Ingvild Dingstad, Leif Ola Rød og Magne Valen-Sendstad

Foto: Rør Granstad

ÅRSRAPPORT 2018

VEIEN FREMOVER

Selskapet vil anstrenge seg for å levere konkurransedyktig avkastning til andelseierne, samtidig som selskapet

vil fortsette å satse på å videreutvikle sin forvaltningskompetanse. I tillegg vil selskapet fortsatt satse på å tilby

attraktive fondsprodukter til konkurransedyktige priser, samt yte god service til andelseierne.

Oslo, 26. februar 2019

SVERRE THORNES
Styrets leder

LEIF OLA RØD

INGVILD DINGSTAD

HILDE SEEM

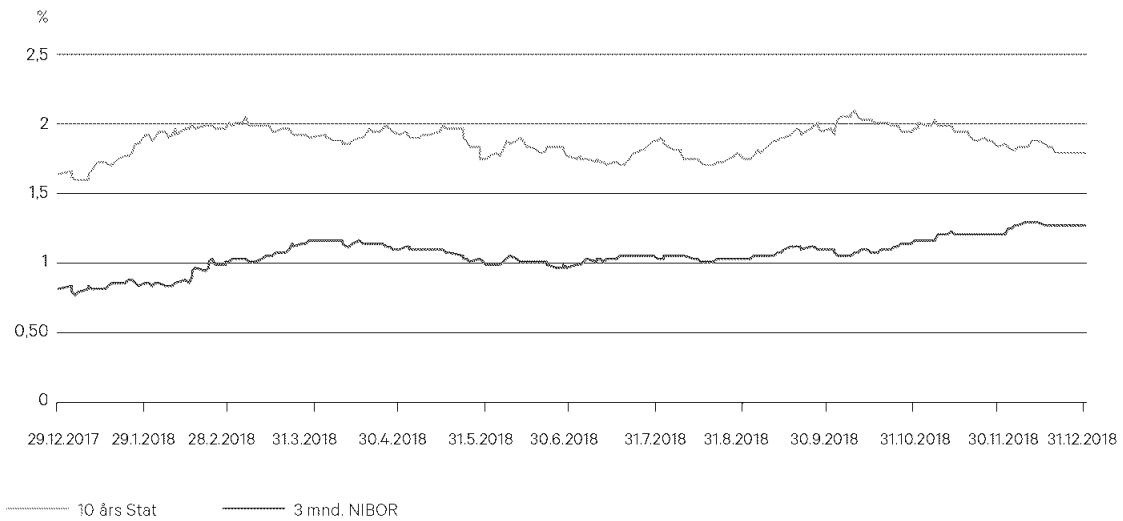
MAGNE VALEN-SENSTAD

GRO MYKING

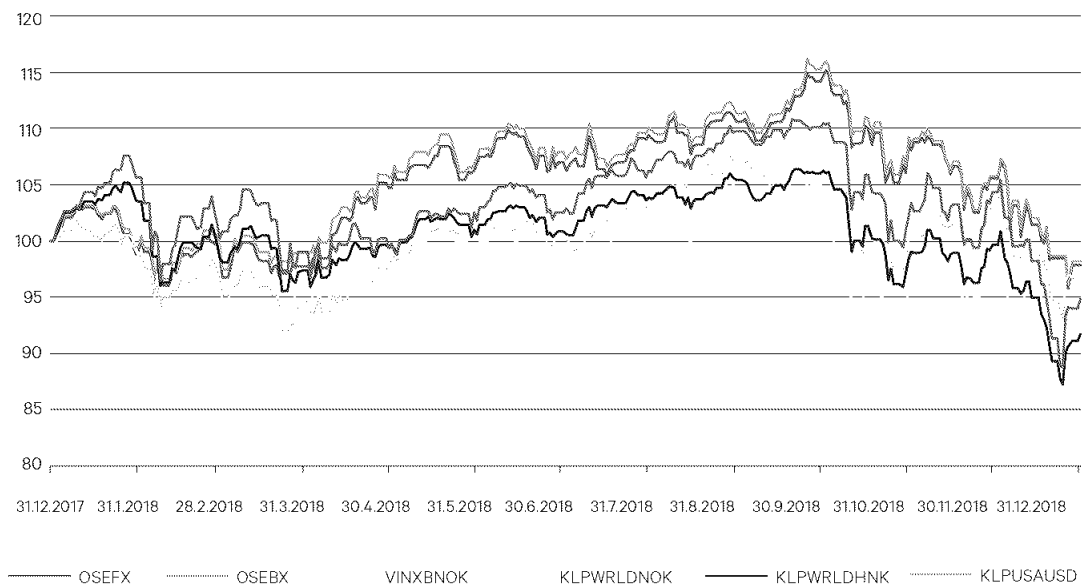
HÅVARD GULBRANDSEN
Administrerende direktør

3 mnd. NIBOR og 10 års stat

Aksjeindekser 2018

Opplysninger

KLP-FONDENE

FONDETS NAVN	Volum pr. 31.12.2018	Forv. honorar	Std. gebyr inn/ut	Minstefolnsskudd
	Millioner NOK	%	%	kr.
KLP Pengemarked	2 600	0,10	0,00/0,00	3000
KLP FRN	1 531	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Obligasjon 1 år	1 137	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Obligasjon 3 år	769	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Obligasjon 5 år	952	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Kort Stat	1 409	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Statsobligasjon	6 131	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Kredittobligasjon	1 821	0,10	0,00/0,00	3000
KLP Obligasjon Global I	49 390	0,12	0,25/0,25	10 mill
KLP Obligasjon Global II	569	0,20	0,25/0,25*	3000
KLP AksjeNorge	6 105	0,75	0,20/0,20*	3000
KLP AksjeNorden Indeks	3 163	0,20	0,05/0,05*	3000
KLP AksjeGlobal LavBeta I	22 835	0,27	0,10/0,05*	3000
KLP AksjeGlobal LavBeta II	245	0,30	0,10/0,05*	3000
KLP AksjeGlobal Indeks I	17 023	0,10	0,10/0,05	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks II	18 592	0,13	0,10/0,05	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks III	1 047	0,25	0,10/0,05	1 mill
KLP AksjeGlobal Indeks IV	2 694	0,30	0,10/0,05*	3000
KLP AksjeGlobal Indeks V	1 505	0,20	0,10/0,05*	3000
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	68	0,25	0,10/0,05	10 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	3 837	0,35	0,10/0,05*	3000
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	503	0,32	0,10/0,05*	3000
KLP Aksje Global SmallCap Flerfaktor	939	0,45	0,10/0,05*	3000
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor	1 011	0,40	0,10/0,05*	3000
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I	9 220	0,18	0,20/0,30	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks II	945	0,30	0,20/0,30*	3000
KLP AksjeVerden Indeks	2 914	0,30	0,20/0,10*	3000
KLP AksjeNorge Indeks	8 353	0,10	0,10/0,10	10 mill
KLP AksjeNorge Indeks II	2 011	0,20	0,20/0,20*	3000
KLP AksjeEuropa Indeks I	1 662	0,10	0,25/0,05	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks II	1 281	0,13	0,25/0,05	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks III	656	0,20	0,25/0,05*	3000
KLP AksjeEuropa Indeks IV	407	0,23	0,25/0,05*	3000
KLP AksjeUSA Indeks USD	4 837	0,10	0,05/0,05	3 mill USD
KLP AksjeUSA Indeks II	860	0,13	0,05/0,05	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks III	1 275	0,20	0,05/0,05*	3000
KLP AksjeUSA Indeks IV	299	0,23	0,05/0,05*	3000
KLP AksjeAsia Indeks I	586	0,10	0,05/0,05	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks II	282	0,13	0,05/0,05	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks III	299	0,20	0,05/0,05*	3000
KLP AksjeAsia Indeks IV	102	0,23	0,05/0,05*	3000
KLP Nåtid	1 365	0,22	0,10/0,10*	3000
KLP Kort Horisont	100	0,22	0,07/0,06*	3000
KLP Lang Horisont	509	0,22	0,10/0,10*	3000
KLP Framtid	2 395	0,22	0,12/0,07*	3000
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	1 266	0,80**	0,20/0,20	5 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	1 244	0,80**	0,20/0,20	1 mill

*Det er gratis å handle inntil 1 mill. kr. Tegnings- og Innløsningsgebyrene gjelder kun for beløp over 1 mill. kr.

** 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi

KLP-FONDENE

12

ÅRSRAPPORT 2018

FONDENES REGLER FOR INNSKUDD OG UTTAK

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV, KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II og KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon.

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV, KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II og KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 3-4 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår kan det ta noen flere dager.

ANTALL UTTAK

Ingen begrensning m.h.t. antall uttak fra noen av fondene.

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt i sine rapporter, er fratrukket forvalterens honorar (nettoavkastning).

BEMERK

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer ved brev forut for gjennomføringen.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort ihht KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

FORBEHOLD (DISCLAIMER)

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdipapirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.

Regnskapsprinsipper (Note 1)

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven, forskrift om årsregnskap for verdipapirfond og bransjestandarder fra Verdipapirfondenes Forening.

VERDIPAPIRER

Fondenes verdipapirporteføljer er verdsett til antatt markedsverdi per 31.12. Dersom det ikke foreligger omsetningskurser, fastsettes antatt markedsverdi ut fra rentekurvebetraktninger (yield) for de ulike låntakergrupper. Porteføljens omløpshastighet er beregnet som sum kjøp og salg av verdipapirer dividert med to over snittet av inngående- og utgående verdipapirportefølje. Den gjennomsnittlige effektive renten er beregnet som et veid gjennomsnitt av de enkelte verdipapirers effektive rente per 31.12. fratrukket forvaltningshonorar.

Transaksjonskostnader ved kjøp av verdipapirer balanseføres som del av kostprisen på verdipapiret, og avregnes i gevinst/tap ved salg.

Fondene inngår avtaler om verdipapirutlån med sikkerhet i kontanter eller verdipapirer. Motpartene er lokalisert både innenfor og utenfor EU/EØS. Overførte verdipapirer i slike transaksjoner fraregnes ikke i fondenes balanser.

FINANSIELLE DERIVATER

Derivater er kontrakter om en handel, utveksling, beregning eller lignende på vilkår som avtales ved kontraktsinngåelsen. Derivater er en type finansielle instrumenter som benyttes i tradisjonelle finansmarkeder som aksjer, renter og valuta. Nominelt beløp for derivater er kontraktens nominelle hovedstol. For valutarelaterte kontrakter utgjør det nominelle beløpet den underliggende hovedstol som skal mottas.

Aksjefutures - Benyttes i hovedsak for å justere aksjeeksponeringen i

fondet nærmere referanseindeksen uten å påvirke kontantbeholdningen, for eksempel ved store tegninger og innløsninger i fondet samt utbytte fra selskaper.

Rentefutures - Benyttes i hovedsak for å justere risikoen mot svingninger i statsobligasjonsrentene.

Valutaterminkontrakter - Benyttes i hovedsak for å justere valutarisikoen i fondet.

Renteswapper - Benyttes for å justere renterisikoen i fondet.

Opsjoner - Benyttes i hovedsak for å justere rente- eller valutarisikoen ved store svingninger i markedet.

Gjenkjøpsavtaler - Benyttes for å plassere eller motta kontanter i bytte mot obligasjoner.

Finansielle derivater er regnskapsført til virkelig verdi og avtalene sikres med kontanter eller verdipapirer. Motpartene er lokalisert både innenfor og utenfor EU/EØS. Aksjefutures og rentefutures avregnes og regnskapsføres løpende mot marginkonto som urealisert gevinst/tap.

TRANSASJONER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnskapsføres til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til valutakursen på balansedagen. Valutakursdifferanser resultatføres i den perioden de oppstår og klassifiseres som finansinntekt eller -kostnad.

EGENKAPITAL

Egenkapitalen i fondene består av andelskapital til pålydende, opptjent egenkapital og over- og underkurs ved tegninger og innløsninger.

Rentefondene, pengemarkeds- og obligasjonsfond med skattemessig aksjeandel under 20%, deler ut sitt skattepliktige resultat i form av nye andeler til andelshaverne 31.12 hvert år.

FORVALTNINGSHONORAR OG PROVISJONER

Fondene betaler et forvaltningshonorar til KLP Kapitalforvaltning AS, varierende fra 0,1% til 0,8% årlig av verdien av det enkelte fond. I KLP Alfa Global Energi og KLP Alfa Global Rente belastes i tillegg et honorar på 10% av verdistigningen over referanserenten dersom verdien overstiger tidligere høyeste verdi. For alle fondene beregnes honoraret på basis av daglige målinger av fondenes verdi.

Aksjefondene, KLP Obligasjon Global I og KLP Obligasjon Global II beregner inntil 0,25% provisjon på tegninger og innløsninger. Tegnings- og innløsningsprovisjonen tilfaller fondet.

KOSTNADER VED SALG OG INNLØSNING AV ANDELER

Kostnader ved salg og innløsning av andeler består av bankgebyrer som påløper ved utføring av transaksjoner for fondene. Fondene belastes ikke for depotkostnader.

ANDRE PORTEFØLJEINNTEKTER

Andre porteføljecinntekter består av inntekter ved verdipapirutlån og utdelinger fra rentefond.

SKATT

Betalbar skatt er beregnet med en skattesats på 23%, og utsatt skatt med en sats på 22%.

Verdipapirfond med mer enn 20% skattemessig aksjeandel balansefører utsatt skatt, mens eventuell utsatt skattefordel ikke balanseføres da det ikke med tilstrekkelig sikkerhet kan sannsynliggjøres en skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Verdipapirfond (pengemarkeds- og obligasjonsfond) med mindre enn 20% skattemessig aksjeandel får skattemessig fradrag for utdelinger til andelshaverne. Disse fondene kommer derfor vanligvis ikke i skatteposisjon og det beregnes ikke utsatt skatt eller utsatt skattefordel for disse fondene.

Verdipapirfond har ikke skatteplikt for kursgevinster, eller fradragrett for tap, ved realisasjon av aksjer.

Verdipapirfond er fritatt for formuesskatt.

MOTPARTSLISTE FINANSIELLE DERIVATER OG GJENKJØPSAVTALER
NORDEA BANK FINLAND PLC
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN
DNB MARKETS
ROYAL BANK OF CANADA
DANSKE BANK OSLO
JYSKE BANK

MOTPARTSLISTE VERDIPAPIRULÅN
BARCLAYS BANK PLC
BARCLAYS CAPITAL SECURITIES LTD.
BMO CAPITAL MARKETS CORP.
BNP PARIBAS ARBITRAGE
BNP PARIBAS PRIME BROKERAGE INTERNATIONAL LT
CITIGROUP GLOBAL MARKETS INC.
CITIGROUP GLOBAL MARKETS LIMITED
CREDIT SUISSE SECURITIES (EUROPE) LIMITED
CREDIT SUISSE SECURITIES (USA) LLC
DEUTSCHE BANK AG, LONDON BRANCH
DNB ASA
GOLDMAN SACHS & CO. LLC
GOLDMAN SACHS INTERNATIONAL
HSBC BANK PLC
ING BANK NV, LONDON BRANCH
J.P. MORGAN SECURITIES LLC
J.P. MORGAN SECURITIES PLC
MACQUARIE BANK LIMITED, LONDON BRANCH
MERRILL LYNCH INTERNATIONAL
MERRILL LYNCH, PIERCE, FENNER & SMITH INC
MIZUHO SECURITIES USA LLC
MORGAN STANLEY & CO. INTERNATIONAL PLC
MORGAN STANLEY AND CO. LLC.
NOMURA SECURITIES INTERNATIONAL INC.
SCOTIA CAPITAL (USA) INC.
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB (PUBL)
SOCIETE GENERALE, PARIS BRANCH
THE BANK OF NOVA SCOTIA, LONDON BRANCH
UBS AG, LONDON BRANCH

Til styret i forvaltningsselskapet KLP Kapitalforvaltning AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapene

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapene for følgende verdipapirfond som forvaltes av KLP Kapitalforvaltning AS:

KLP Pengemarked	KLP AksjeNorge Indeks
KLP FRN	KLP AksjeNorge Indeks II
KLP Obligasjon 1 år	KLP AksjeEuropa Indeks I
KLP Obligasjon 3 år	KLP AksjeEuropa Indeks II
KLP Obligasjon 5 år	KLP AksjeEuropa Indeks III
KLP Kort Stat	KLP AksjeEuropa Indeks IV
KLP Statsobligasjon	KLP AksjeUSA Indeks USD
KLP Kredittobligasjon	KLP AksjeUSA Indeks II
KLP Obligasjon Global I	KLP AksjeUSA Indeks III
KLP Obligasjon Global II	KLP AksjeUSA Indeks IV
KLP AksjeNorge	KLP AksjeAsia Indeks I
KLP AksjeGlobalLavBeta I	KLP AksjeAsia Indeks II
KLP AksjeGlobalLavBeta II	KLP AksjeAsia Indeks III
KLP AksjeNorden Indeks	KLP AksjeAsia Indeks IV
KLP AksjeGlobal Indeks I	KLP Nättid
KLP AksjeGlobal Indeks II	KLP Kort Horisont
KLP AksjeGlobal Indeks III	KLP Lang Horisont
KLP AksjeGlobal Indeks IV	KLP Framtid
KLP AksjeGlobal Indeks V	KLP Alfa Global Energi
KLP Fremvoksende Markeder Indeks I	KLP Alfa Global Rente
KLP Fremvoksende Markeder Indeks II	KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I
KLP Aksje Verden Indeks	KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II
KLP AksjeGlobal mer Samfunnsansvar	KLP AksjeGlobal SmallCap Flerfaktor
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor	

Årsregnskapene for verdipapirfondene består alle av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapene, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening er de medfølgende årsregnskapene avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av verdipapirfondenes finansielle stilling per 31. desember

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - KLP verdipapirfond

2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av verdipapirfondene slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets ansvar for årsregnskapene

Forvaltningsselskapets styre og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapene i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapene må ledelsen ta standpunkt til fondenes evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapene så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapene

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avggi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapene.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

(2)

Uavhengig revisors beretning - KLP verdipapirfond

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av verdipapirfondenes regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 26. februar 2019
PricewaterhouseCoopers as

Erik Andersen
Statsautorisert revisor

(3)